Gemeente Rotterdam

Stadsontwikkeling
Haven, Economie, Horeca, Bestuur (wijken en kleine kernen)
Robert Simons

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Robert van der Poel
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Aan de gemeenteraad

Uw kenmerk: 23bb001632, 23bb002524
Ons kenmerk: M2303-1634, M2306-3937
23bo007057

Onderwerp: Brede welvaart

Datum: B&W 12 september 2023

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Op 8 maart jl. heeft het raadslid J.M. Nunnely (D66) verzocht om een reactie op het Rabobank-rapport 'Mainport Zuid-Holland in de nieuwe economie' en op 7 juni jl. heeft raadslid M. Biljoen (GroenLinks) het college gevraagd om in het verlengde daarvan de inzet op 'brede welvaart' te schetsen. In het rapport van de Rabobank staan de resultaten van hun onderzoek naar de versnelling van de transitie naar een duurzame en inclusieve economie in de regio. Met deze brief reageren wij op het rapport en uw verzoek om een reactie op de inzet van het college op brede welvaart.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Coalitieakkoord Eén Stad: het versterken van de economie in samenhang met de brede welvaart zien wij als een belangrijke opdracht uit het coalitieakkoord. Dit is concreet gemaakt in de vijftien collegetargets en in de indicatoren in de begrotingsprogramma's.
- Bij de Begroting 2024 wordt de voortgang op de collegetargets en de indicatoren per programma opgenomen. Verder wordt onze inzet met betrekking tot de brede welvaart inzichtelijk doordat in de begroting de verschillende begrotingsprogramma's zijn gekoppeld aan de *Sustainable Development Goals* (*SDG*). De *SDG's* helpen om de thematische insteek van brede welvaart te vertalen naar doelstellingen en een gemeenschappelijke (internationale) taal die ook wordt gebruikt door bedrijven en andere instellingen.
- MKB-actieprogramma. Bij de bespreking van het actieprogramma in de commissie MHEK van 23 augustus j.l. is gevraagd om een brief over de visie op de ontwikkeling van de Rotterdamse Economie (toezegging 23bb005310). De afdoening hiervan volgt voor einde van het jaar via wethouder Simons.
- Klimaat Actieplan Rotterdam (KAR)
- 'Werk is geweldig! Beleidskader Participatie 2023-2026

Toelichting:

Brede welvaart
In recente rapporten over de staat en het toekomstperspectief van de Nederlandse economie wordt nadrukkelijk breder gekeken dan alleen de groei van materiële welvaart[1]. De bevordering van brede welvaart staat centraal. Brede Welvaart wordt gedefinieerd als het behouden en verbeteren van de kwaliteit van leven en de mate waarin deze ten koste gaat van die van generaties na ons of mensen uit andere delen van de wereld.
Naast materiële welvaart zijn voor Brede Welvaart ook onder andere subjectief welzijn, gezondheid, onderwijs, nabijheid van groen en sociale contacten van belang.

Het rapport van de Rabobank sluit aan bij deze ontwikkeling en licht vanuit dit perspectief de staat van de economie in de zuidelijke randstad door. De onderzoekers constateren dat de groei van brede welvaart in de regio lager is dan deze in potentie zou kunnen zijn. De regio loopt namelijk achter op verschillende aspecten van de brede welvaart in vergelijking met andere regio's in Nederland zoals op woonaantrekkelijkheid, veiligheid, gezondheid en milieu. Woningmarkt, arbeidsmarkt en vernieuwing van de economie (ondernemerschap en innovatie) zijn daarbij onlosmakelijk met elkaar verbonden. Vernieuwing van de economie vraagt om geschikt personeel, dat ook een geschikte en toegankelijke woning moet kunnen vinden (woontevredenheid) in een veilige woonomgeving met een goede milieukwaliteit.

Economie in transitie
Het Rabobank-rapport richt zich in het bijzonder op de transitie naar een duurzame en inclusieve economie. Dat sluit goed aan op onze ambitie om te werken aan een economie die schoon, innovatief en circulair is, maar ook een economie voor iedereen. Om de economische transitie te versnellen ziet de Rabobank de opgave om de samenwerking tussen kennisinstellingen, overheden en bedrijven, in het bijzonder het mkb, in de regio te versterken.
Wij delen de urgentie van deze opgave, het mkb is immers de ruggengraat van de lokale en regionale economie. Bovendien is het mkb verantwoordelijk voor 60% van de Rotterdamse werkgelegenheid. Het is van belang om aandacht te schenken aan wat het mkb nodig heeft om de transitie mogelijk te maken. Wij geven hier invulling aan door het Rotterdamse mkb met raad en daad bij te staan. Concreet heeft uw Raad recent het mkb-actieprogramma ontvangen waarin wij de randvoorwaarden creëren die nodig zijn voor goed en toekomstbestendig ondernemerschap. Zo wordt het mkb geholpen bij het vinden van financiering en talent en creëren van netwerken tussen innovatieve bedrijven, mkb'ers en het grootbedrijf.
Naast het mkb stellen wij bewoners centraal bij de economische transities (zie het Klimaat Actieplan Rotterdam). Bij onze plannen om de CO2 doelstellingen te halen zorgen we dat onze acties ook bijdragen aan beter geïsoleerde woningen en lagere energierekeningen. Met het versnellen van de aanleg van walstroom wordt niet alleen de CO2-uitstoot minder, maar verbeteren we ook de luchtkwaliteit voor Rotterdammers. Hetzelfde principe geldt voor onze plannen om het gebruik van grondstoffen te verminderen: onze inzet gaat uit

[1] Zie bijvoorbeeld de Kamerbrief over perspectief op de Nederlandse economie van 30 juni j.l. en de rapportage Verankering van brede welvaart in de begrotingssystematiek van de planbureaus CPB, PBL en SCP.

van het makkelijker maken voor Rotterdammers om producten te hergebruiken of om afval te scheiden.

Voldoende talent en ruimte
De Rabobank stelt terecht dat de beschikbaarheid van voldoende gekwalificeerd talent en ruimte een belangrijke voorwaarde is voor een succesvolle economische transitie. Zonder ruimte kan talent zich niet vestigen in Rotterdam. Zonder talent en ruimte kunnen ondernemers niet groeien en veranderen. Daarbij is het hebben van toegang tot betaald werk essentieel voor het welzijn en de welvaart van Rotterdammers.

Met het Beleidskader Participatie 2023-2026, Werk is geweldig! nemen wij diverse acties om meer Rotterdammers aan duurzaam werk te helpen en de personeelstekorten in maatschappelijk cruciale sectoren te verlichten. Samen met bedrijven en scholingsinstellingen uit de regio starten we projecten om talent en onbenut arbeidspotentieel in die sectoren aan het werk te krijgen en te houden. Dat doen we onder andere via de inzet van loopbaanoriëntatie, om-, her en bijscholing, loopbaan- en ontwikkelpaden. Dit soort activiteiten gaan we gericht stimuleren via het Rijnmond Arbeidsmarkt Perspectieffonds (RAP) en het Werkcentrum Rijnmond. Tegelijkertijd ondersteunen we werkzoekenden en werkgevers met maatwerkvoorziening (als loonkostensubsidie, leerwerktrajecten en jobcoaching) om te komen tot een passende en duurzame match, zodat al het talent op de arbeidsmarkt kan worden benut.

De vraag naar schaarse ruimte dient integraal en regionaal opgelost te worden. Vandaar dat wij inzetten op het mengen van wonen en werken. Samen met de regionale overheden gaan we bijvoorbeeld 70.000 woningen en 80.000 arbeidsplaatsen realiseren langs de Oude Lijn en nog eens 100.000 woningen in de nabijheid van de Oude Lijn. Om de arbeidsplaatsen te kunnen realiseren en verder te ontwikkelen tot een duurzame en inclusieve stad hebben we de bestaande bedrijfsruimte hard nodig. Om die reden hebben wij een collegetarget vastgesteld om het aantal m2 bedrijfsruimte niet verder te laten afnemen. Met als doel om de werkgelegenheid in de stad te behouden en er voldoende passend werk voor praktisch geschoolden dicht bij huis blijft.

Ondernemende overheid
De Rabobank schetst een profiel van een ondernemende overheid die doelgericht beleid coördineert en risicovol investeert. Daarnaast vinden wij ook dat de overheid dienstbaar moet zijn. Een overheid die weet wat er speelt onder ondernemers en daarnaar handelt. Investeren in de brede welvaart is echter niet enkel voor rekening en risico van de overheid. Het vereist ook een investering van bedrijven die een bredere maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen, zowel in hun directe omgeving als voor de stad en de regio. We zien bijvoorbeeld door de aanleg van walstroom dat bedrijven investeringen doen om negatieve omgevingseffecten te beperken. De regio's in Nederland die goed scoren op het gebied van brede welvaart kennen vaak ook grootbedrijven die daarin leidend willen zijn. We hopen dat het rapport van de Rabobank ook inspiratie biedt aan grootbedrijven in onze regio om mee te doen.

Brede welvaart in de wijken
Met Wijkhubs en het uitvoeren van de acties van de wijkakkoorden maakt dit college de inzet op brede welvaart tastbaar in de wijken. Het centraal organiseren van de

gemeentelijke dienstverlening kan efficiënter zijn, maar wij kiezen er bewust voor om met 39 wijkhubs laagdrempelige locaties in de stad te creëren waar direct contact met de gemeente mogelijk is. Hiermee breiden wij de mogelijkheden uit en wordt beoogd die mensen te bereiken die deze vorm van contact het meest wenselijk vinden. Maar zeker ook diegenen die niet digivaardig zijn, het moeilijk vinden hun vragen te formuleren of te adresseren binnen de complex georganiseerde overheid.

De wijkakkoorden en de daarin opgenomen acties zijn het resultaat van een intensieve samenwerking tussen gemeente, wijkraden en wijkpartners die het welzijn van de wijk zal bevorderen. Dit kan bijvoorbeeld vergroening in de wijk zijn, het verbeteren van de verkeersveiligheid en/of verbetering van bepaalde voorzieningen. Het college heeft zich met de Voorjaarsnota 2023 gecommitteerd aan uitvoering van de acties uit de akkoorden. Hierbij zijn 98% van de ingediende voorstellen in de wijkakkoorden opgenomen

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
Geen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb